

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken, Junius 17-dik napján, 1814-dik esztendőben.

B é t s.

Lehetetlen azt a' szíves kívánságot képzelní, melly minden kar és rendbéli Bétsi lakosokat lelkesített, a' már 13 honapoktól fogva távol lévő uralkodó kedves Fejedelmeknek újobban leendő látására 's tiszteletére. — Mellyre nézve Eő Csász. és Apostoli Kir. Felsége, a' Csász. Familiához tartozó uradalomban fekvő Weinzierlei kastélyt, a' hová e' folyó Junius 13-ik napjának estéjén érkezett vala, tegnap előtt, úgymint Junius 15-dik napján, délben, az oda gyúlt Cs. K. Familiával egyvetemben elhagyván, a' Schönbruni Cs. Kir. kastélyka jött. — Azon napon egész familiájával együtt Burkersdorfban ebédlett. — Az Eő Felsége Weinzerli kastélyból Schönbrunnba való jövelele hasonlító volt egy szakadatlan győzedelmi költözéshez; minden közönségek, a' mellyeken Eő Cs. Kir. Felségek által utaztak, szinte ugyan egymással vetelkedtek erantok való szíveshajlandóságokat, buzgó szereteteket és mélységes tiszteleteket különbkülönbféle innepelő intézetek által megbizonyítani.

Fels. Urunknak ezen Csász. rezidentiába leendő rendes és illendőképpen való bėjövetelére nézve, a' Cs. és Kir. Udvari Fő Mesteri Hivatal következő rendelkezéseket tett, és adatott ki nyomtatásban: A'

Schönbrunni Cs. K. nyári mulató palotából a' rendelt napon úgymint tsötörtökön, a' Therézianumba fog Eő Felsége hintón jönni, a' hová a' Cseh Országi Kir. testőrző sereg fogja Eő Felségét kísérni, innen dél előtt kiindulván az oda sereglett fő rendű urakkal és udvari tisztekkel együtt ilyen rendel megyen bé a' városba:

1. A' polgári lovas seregnek egy osztálya,
2. Egy Csász. vasas regiment. — 3. Két Cs. Kir. lovas és gála ruhába felöltözött udvari Spanyol tisztek. — 4. Két Cs. K. lovas és gála ruhás udvari Furirok. — 5. Négy Cs. K. udvari lovas trombitások. — 6. A' Cs. K. udv. liveriás és gála köntösű udvari gyalog szolgák. — 7. A' Cs. K. nemes ifjak mindnyájan gála ruhában és gyalog. — 8. A' Cs. K. Asztalnokok, hasonlóképen gála köntösben és gyalog. — 9. A' Csász. Kir. Kamarás Urak gyalog, gála köntösben, és egy vagy két lovászoktól kísértetve. — 10. A' Cs. K. Titkos Tanácsos urak, lóháton, gála köntösben, és egy vagy két lovászoktól kísértetve. — 11. Albert Szakszoniai és Tesseni Herczeg, azután a' Fels. Cs. 's Kir. Fő Herczegek, udvari Fő Mesterek, vagy ezeknek képeket viselőik által, lóháton és gála köntösben kísértetve. Két oldalról mellettek egy lovász mester és két liveriás lovászok lovalak.

12. Maga Császár és Király Eő Felsége paripán, és tábori Feldmarsal főrma ruhába fel öltözve, 's mellette a' Cs. Kir. testőrző Trabantoknak Felhadnagya lóháton. Az Eő Felsége lova mellett megyen lóháton a' Cs. K. udvari fő Lovászmester. Mind a' Fels. Császár és Király, mind a' Fels. Cs. Kir. Fő Herczegek mellett, Cs. K. gála köntösbe öltözött Trabant testőrzők fognak menni. — 13. Az udvari Fő Tisztviselők. — 14. Gárda Kapitányok, és az Eő Felsége Generál Adjutánsa lóháton. — 15. Az arcier gárdisták lóháton. — 16. A' Nemes Magy. Kir. testőrző sereg gála köntösben és lóháton. — 17. Egy vasas regiment; végtére — 18. Egy osztály lovas polgárság követik Eő Cs. Kir. Felségét.

Ezen pompás bemenetel alatt, melly három fertálykor 10 órára kezdődött, szüntelen ropogtak a' város bástyáira kivonatott ágyúk, szakadatlanúl zúgtak a' harangok. Az itt leírt rendel mentek a' Wieden nevű fő úton a' Karinthiai régi kapuhoz, a' melly előtt áll az a' fényes győzedelmi kapu, melly a' most végződött szerentsés háborúnak örök emlékezetére, Felséges Urunk számára készítettett. Ez előtt a' győzedelmi kapu előtt várta és fogadta él a' Bétsi Magistratus, 's ez előtt köszöntötte meg a' fő Polgármester Eő Cs. K. Felségét.

Innen megindulván, azon rendel és tzeremoniával, a' Karinthiai, Singer-Riemer-Posta-Hohenmarkt-Wipplinger-Futterer-Juden-Freyung-Herren-Kohlmarkt és Graben nevezetű úttzákön által a' Szent István templomához ment, mellyben *Te Deum laudamus* tartatott Eő Cs. K. Felsége, a' Fels. Cs. Kir. Familia, és minden ezen tzeremoniára ide gyűlt papi 's világi fő rendű személyeknek jelenlétekben. A' templom piatzára parádéba állott gyalog katonaság egynéhányszor salvét adott. Császárné Eő Felsége is, a' ki ezt a' fényes tzeremoniát az Antai Fő Hertzeg Singer úttzában lévő palotájának, az úgy neve-

zett *Deutschhaus*nak ablakából a' Csász. Famlliával együtt nézte; a' Sz. István templomában tartott buzgóságon jelen voltak. — Annak végződése után Csász. és Király Eő Felsége a' jelenvölt világi felsőbb 's alsóbb rangú Rendekkel együtt a' következő úttzákön ment bé a' Csász. Rezidentziába, úgymint, a' Karinthiai, Ispotály, Neumark Klastrom, Augustinus úttzákön, a' József piatzán a' Csász. Bibliotéka előtt, a' Breuner, Graben, és Kohlmarkt úttzákön. — Azoknak a' házaknak 's más épületeknek ablakai, a' mellyek előtt Eő Felsége ellovaglott, tömve voltak néző sokasággal, a' kik Eő Felsége látására sok örvendetes vivat kiáltással 's kéztapsolással tisztelték részen nem látott szeretett Fejedelmeket. — Minden úttzákön két rendben gyalog és lovas katonaság állott, a' néző sokaság közt semmi zűrzavar és rendetlenség nem esett, mind az ide való policia, mind az itt most garnizonban fekvő katonaságnak fő tisztzei megtévén a' szükséges rendelkezet.

Ezen fényes tzeremóniánál ditsősségesebbre itten a' leg időssebb emberek sem emlékezhetnek, mellyre minden, a' kiitös tsak kitelhetett, férfi, asszony nemén lévő, urak szolgák, nagyok kitsinyek innepi köntösben jelentenek meg. A' Magyar Mánások díszes nemzeti köntösök, 's lovaiknak szerszámaik által, a' mint a' Bétsi lakosok magok is megvallyak, mások felett megkülönböztették magokat. Hertzeg *Eszterházy Miklós* a' Nemes M. K. testőrző seregnak fő Kapitánya, Gr. *Erdödy József* Magy. Fő Cancellarius, Gr. Koháry Vice Cancellarius Eő Exe jok, és több Magyar Mánások mindennek szeméit magokra venták, és megmutatták azt valósággal, hogy Fels. Fejedelmek tiszteletében, ha nem leg elsők, utolsók nem voltak.

A' Csász. vár udvarába Eő Cs. Felsége bérkezővén, a' Schweitzer udvarba déli paripájáról leszállott, a' hol az úgy nevezett

Követek - gráditsánál, egynéhány ékes köntösökben felöltözött, és az Eő Felsége meg tisztelesére eleve kikészült ifjú hajadonok által győzedelmi koszorúkkal meg tiszteltett; ugyan ezt miveltek a' Csász. várnak különbözőkülönb szálaiban öszvegyűlt udvari tisztek, nemes akadémiék, kiki a' maga rangja szerént. — A' békövetkezett éjjel minden belső 's külső városi házak igen szépen meg voltak világosítva, a' melly tárgyról a' jövő posta napon bővebben fogjuk a' két Magyar Hazat tudósítani.

Olasz Ország.

VII. Pius Pápa Rómába való vissza meneteléről kiadott tudósításnak további folytatása.

A' *Giustiniana* nyári palotába való rövid múlatása és köntösinek változtatása után, azon fényes alkalmatosságra, a' IV. Károly Király költségén készített gálaszekérbe ült bé Eő Szentsége, *Mattei* és *Pacca* Cardinálisokkal egyetemben, ezt a' fényes hintót 72 Római ifjak húzták bé a' városba. Előtte fehér köntösbe öltözött gyermekek mentek pálma ágakat tartván kezekbe; a' hintó jobb oldalán General *Pignatelli*, bal oldala mellett az Austriai lovas katonáknak kommandirozó Oberstere lovaglottak; a' hintó után a' *Maggior domus*, és a' *Maestro di Camera* (tudniillik a' Pápa Eő Komornyikja, és Eő Kamarásmestere), ő utánna az Austriai Cs. és Portugalliai Kir. Követek. Utolljára az utazó szekerek.

A' városnak *Porte del Popolo* nevű kapujánál a' városi Tanács, innepi ruhába felöltözve fogadták Eő Szentségét; kiknek képekben *Marquise Rinaldo del Bufalo della Valle* következendő oratióval fogadta el Eő Szentségét:

Szentséges Atyánk! a' midőn a' Vallás győzedelmeskedik, midőn a' Katolikus világ örvendez, midőn a' Szentséged hív job-

bágyi, 's mindenek felett Róma városa a' Pápa lakhelye örömbbe merül, mind ezek azt jelentik, hogy Szentséged az Anya Sz. Egyház leg nagyobb viszontagságai között is rendkívül való álbhatatossággal viselte magát. A' Tanács a' Római nép nevében leg belsőbb háládatosságát Szentséged lábai eleibe terjeszti, és azon hívséget, mellyet szüntelen szíveben viselt, Szentségednek bémutatja. Ez a' nép mindenkörnyűlálások közt szíve szerént való hajlandóságot és tiszteletet mutatott Szentségedhez, most pedig igen szerentsésnek tartja magát, hogy Szentséged ditsősséges visszatérésekor, mint más alkalmatosságokban is Szentséged eránt való szeretetét és hívségét megbizanyithatja, és Atyai áldást kíván Szentségedtől. — Erre így szóllott Eő Szentsége: „Köszönnyük a' Római Tanácsnak azt a' jó indúltját, mellyet a' Római nép képeben erántunk kijelentett; mindazáltal tollünk semmi sem függ, hanem az Istentől.“

Minél jobban közelített Pápa Eő Szentsége Róma városához, annál jobban nevededett az Eő Szentségét látni és tisztelni kívánó népnek kívánsága és öröme. A' midőn a' Szent Péter templomához érkezett volna, a' Fels. Szardíniai Király *Victor Amadé* mélységes tisztelettel fogadta annak ajtaja előtt ezen nagy papi Fejedelmet, és lábaihoz borúlván azokat megtsókolni igyekezett, mellyet nem csak meg nem engedett Eő Szentsége, sőt inkább ezt a' Fels. Királyt karjainál fogva a' földről felemelvén, megölelte. Onnan a' *Quirinális* palotába ment, és az oda gyülekezett népnek kérésére réajok áldást mondott. — Azon nap estéjén igen fényesen ki volt világosítva ez a' fő város.

Azok az Európai Országló Fejedelmek, a' kiket a' Frantzia Despotismus ősi örökségeiktől meg fosztott vala a' Párisi utolsó békességnek eszközlése után lassan

lassan birtokaikba vissza térnek. Ezek közül valók voltak a' Spányol Király, a' Római Sz. Pápa, és a' Fels. Szárdinai Király *Victor Emmanuel*, a' ki a' múlt Május 20-ik napján érkezett meg Turini Residentziájába. Erről az örvenndetes történetről következőképen szól az Araui közönséges újság leveleknek 20-ik Májusi darabja: —

Eljött végtére az a' regen óhajtott szempillantat, mellyben ennek a' városnak lakosi szeretett Királyokat magok közt ismét meg láthatták. Eő Felségét Cs. Kir. Generál Lajtinánt Gróf *Bubna*, és Generál Gróf *Neipperg*, 's ezeknek Generál Stábjai, hasonlóképen sok nemes gondolkozású Piemonti Urak, és számtalan sok lakosok fogadták el. Minnyájan paripákon mentek eleibe, és azok az útzák, mellyeken Eő Kir. Hertzegsége azon városba bément, hangzottak a' sok *vivat* kiáltástól. Az oda gyülekezett sokaság szüntelen így kiáltozott: Éljen *Victor Emmanuel*! Éljen a' mi Felséges Királyunk! Éljen a' mi édes Atyánk! A' nép örömkialtása oly erős volt, hogy az az ágyúknak durrogásait, a' harangok zúggásait, és a' doboknak rezegeit fellyül haladta. Ezt a' rendkívül való és leírhatatlan örömet kiváltképen való módon az a' hirdetmény szülte, mellyet ő Királyi Felsége Turinba való bé menetete előtt két nappal ottan közönségessé tétetett, mellyben a' többek között következő emlékezetre méltó kifejezések voltak:

„A' mi legkedvesebb bátyánknak *Károly Emmanuel* Királynak az uralkodásról való lemondása, és a' mi Királyi koronához való jussunkba bé helyezettetésünk a' mi szívünknek legédesebb kívánsága. Hogy 16 esztendőig való távolléte. lünk és keserves szenvedésünk után, titeket kedves jobbágyainkat látunk, és mint szerető édes atya gyermekei közé való visszatérésünk. Végtére letépődtek azok az

istentelen kőfalak, mellyek minket titóletek elválasztottak. Az Isteni Gondviselés a' Szövetséges Hatalmasságoknak szíveket és kívánságokat egy akaratra, egyetlen egy végre egybekötötte, és a' mennyiben az ő nemes és nagy lelkiúséggel kezdett munkájokat megáldotta, az ő vitéz armádákat egyik győzedelemről a' másikra, és a' leg szerentséssebb 's éppen nem várt diadalomra vezette.“

„Felszabadúlt immár Európa, a' népek az ő törvényes uralkodoikkal együtt ismét azokra a' helyekre állottak, mellyeken voltak a' több nemzetek közt. Leg első gondunk is a' fog lenni, hogy azokat a' nyomó terheket, mellyek alatt ti nyögtetek, megkönnyebbítsük, a' földmívelésnek és kereskedésnek virágzását helyreállítottuk, szent vallásunknak régi fényességét vissza adjuk. Írtsátok ki szívetekből volt szenvedéseknek és nyomórgattatásoknak emlékezetét, engedjete meg hóhérjaitoknak! Annál több jussal kívánjuk mi ezt tólettek, mivel magunk fogunk jó példával elő menni. Kedves és leghívebb jobbágyaink! legyünk egyetlenegy familiává, mellynek minden tagjai magokat a' fővel egyesítsék, hogy annál fogva valóságos és allandó szerentsét szerezhessenek magoknak. Ígéretet teszünk arra, hogy a' Conscriptiót, az az, az ifjúság feljegyeztetését eltöröljük, és hogy a' Statusnak leg szorosabb szükségét, sőt még más terheit is rész szerént megkevesítjük, rész szerént eltöröljük.

Északi Európa.

A' leg közelebb múlt posta napon költ Magy. Kurir 557-ik lapján félbe szakadt Norvégia Országi Tzikkelynek további folytatása.

„Európa (így szóllott továbbá *Krestely Fridrik* a' Norvégiai Ország Gyűllésben a' felgyúlt Karok és Rendek előtt)

usztelni és tsudálni fogja őtet, a' következendő nemzetségek pedig áldani fogják az ő emlékezetét. — Igen is, áldott legyen Norvégia! Arra kerem az Ország Gyűllését, válasszon magának Előülőt, a' ki minden héten változzon, egy állandó titoknokot, a' Constitutzió plánumának kikészítésére pedig szükség leszen olly Commissiót kinevezni, mellynek tagjai az Ország külömbkülömbféle kerületjeiből választassanak. — A' kórmány Tanács kész leszen azokat az Ország kútfejeit előadni, a' melyeket rövid idő alatt szerezni lehet; hogy ha pedig a' jelenvaló környülállások, melyek Dánia Országának költsönös kívánásaira nézve, fontos és hosszas fejtegetéseket kívánnának, és azt az Ország jövedelmei's költségei egy olly háborús esztendő miatt, mint a' millyen volt az elmúlt esztendő, meghatározni nem lehetne, semmi tökéletes budgetet, avagy költség plánumot nem lehet az Országgyűllés eleibe terjeszteni. Ellenben én azt kívánom, hogy a' Constitutzió meghatározása szerént fontolassék meg, ha az Ország Gyűllés deputatusai a' kórmánytanács első osztályával egygyütt az Ország financiája jelenvaló állapotját ki nem dolgozhatjáké, és nem adhatnak e olly plánumokat, a' mellyeknél fogva új segedelem kútfejeket lehetne é az Ország felsegállítására találni? A' kereskedésnek megelevenítésére igen szükséges Pénzváltóházakat felállítani, mellyben noha a' Commissio és nemzeti Képviselek is meg egyeztenek, 's annak az egész nemzetre való hasznos voltát megesmerték; de mivel a' későbbi környülállások annak eszközlését meg akadályoztatták, továbbra halasztatott.

Egy szóval (így szólott továbbá a' Hertzeg) az Ország Gyűllesének minden igaz tagjai velem együtt, a' mint reménylem, egész buzgósággal előmenetelesíteni fogják az én feltételeimet, és Hazájoknak holdogságát. Minden jól tudja az én szán-

dékomat, 's kiki hitesse el magával, hogy én ezt tökéletességre vinni igyekezem, a, szíves akaratban senki felül nem halad engemet, minden időben a' nép erántam való szeretete és buzgó hazafiúságoknak becsüllése leg szebb jutalmam fog lenni.“

Ezen oratiónak vége lévén, legottau az Elölülő választásához fogtak a' nemzet Képviselei, és a' voksoknak többsége szerént *Anker* Urat választották Elölülővé, *Roger* Státus Tanácsost AlElölülővé, *Christie* Urat Státus Titoknokká. Végtére az is elvégeztetett, hogy az Ország Gyűllésének minden Actái a' közönséges újság levelekben adattassanak ki, és közöltesse nek a' Publikummal,

Északi Német Ország.

A' Német Országi közönséges újság levelek azt állatják, hogy Hamburg városa ostora Frantzia Marsal *Davoust* az ott volt Frantzia katona őrizetnek onnan való ki tarakodása előtt már Frantzia Országba ment, ellenben két Párisi Zsournál ellenkezőt szól, és azt mondja mind e' kettő, hogy elfogadtatott, vigyázás alá tétetett, és a' Fels. Orosz Császár unszolására kemény számadásra fog vonattatni.

Nem régiben illy tizimü könyvetske adatott ki Párisban erről az egész Európában esméretes vérszopó emberről: *Hamburgot elhagyta Marsal Davoust*, mely igen nagy figyelmetességre gerjesztette az odavaló Publicumot, és minden nemes érzékenységü Olvását méltó haragra inditot. Ezen könyvetskének Szerzője annak vége felé illy jegyzést tézen: Végtére *ugymond*, kéntelen Marsal *Davoust*, ezt a' hosszu ideig kegyetlenül nyomorgattatott várost el hagyni, és a' maga kegyetlen uralkodása alól fel óldozni engedni. Ugy de fog e' ő is az ujonnan született Frantzia Országának jótéteményiben részesülni, és a' több Marsalokkal együtt, a'

gyűjtött győzelem ágaival büszkélkedni. Büntelenül bagyattatik, e' hogy ő az emberiségnek minden jussait, meg sértette, hogy minden nemzeteket megbántott, hogy azoknak javaikat el ragadozta, hogy Német Ország leg főbb kereskedő városát el pusztította, annak lakósit meglábalhatatlan nyomoruságban ejtette, honnyaikból ki űzte, hajlikaikat le rontotta, sok ezer ártatlan embert éhelhalásra juttatott. Hátugyan azon lakosoknak véreket, a' kiket ő tömlöztökre hányatott, agyon lövetett, a' kiknek gyermekeiket, mind gonosztévőket rakságra vitette, nem fog e' számodásra vonattatni? és azt a' szententziát, mellyet minden emberi érzékenséggel bíró ember minden igasságot szerető nemzet, sőt maga Frantzia ország nagy része is ellene hozott, melyre az ő tulajdon hazafiai, és a' most uralkodó F. Király is méltónak lenni itélték, nem viszik' e' végbe ő rajta — 18. Lajos Király, mind az ő mind Hogendorp Gróf, mind több kegyetlen tzimborás társainak tselekedteiket szorossan meg fogja vizgáltatni, és érdemek szerint megis büntetni.

Frantzia Ország.

A' Törvénytévő Tanátsnak közönséges kinyíttatása, és az új Constitutzió felállítás, e' folyó Junius 4-ik napján mentek végbe Párisba. Ezen alkalmátossággal 18-ik Lajos Király, a' K. Hertzegekkel egyetemben, a' szokott tzeremoniával a' törvénytévő Tanáts gyűllésének szálájába bemen-

vén, igen fontos és hathatos oratiót mondott a' Kírályi székből, mellynek hallására minden ott jelen volt úri személyek, tisztviselők, és halgatók nagy örömmre fákdáltak. E' meglévén a' Király parantso-latjára azt az új Constitutiót, mellyet a' Commissio készített és a' Király is helybehagyott valá, eleikbe terjesztette a' Cancellarius, mellyet ez is mivel a' dologhoz alkalmaztatott rövid de gyökeres oratióval, 's azután által adta a' Constitutióval *Ferrand* Status Tanátsos úrnak, mellyet a' Király hosszas és ahoz illendő előbeszéddel fel ruhazott, és 76 tikkelyekből áll. (Ezt a' Constitutiót a' jövő posta napon közölni fogjuk a' két Magyar Hazával.) Ezen constitutió szerént, két részre fog a' Törvénytévő Tanáts osztatódni, úgymint, a' Felső Házból [*Chambre de Pairs*], és az Alsó Házból [*Chambre des Deputé des Departament*]. A' Constitutziónak ezt a' plánumát közönséges örömmel fogadták valamint a' Törvénytévő Tanáts, úgy a' Halgatók is. Ezután azok a' négy Kir. Rendelések olvastáttak-fel, mellyek Junius első napján készítették. Ezeknek első része által a' törvényből minden idegenek kirekesztetnek, hanemha olyanok legyenek, a' kik a' Frantzia Statusnak rendkívül való hasznos szolgálatot tettek. — A' második része arról tesz bizonyosokká a' Tanáts tagjait, hogy az ő eddig való 36000 frankból álló fizetések és özvegyeiknek 6000 frankból álló penziójok meg fog hagyattatni s. a. t.

Junius' 15-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 207 forintot Váltó-zédulában — Egy Császár aranyért 9 f.tot és 24 1/2 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 41.

A' Magyar Kurir 48-ik darabjához.

Magyar Ország.

Keszthelyen Junius 3-dikán.

Május 20-dikán tartatott Keszthelyen két absolutus Georgiconi Practikánsok és Grófi Stipendiátusok, tudós *Magyar Emre* és *Fülöp Ferentz* Uraknak rigorosum examenjek, mellyen jelen voltak mint halgatók és ítélok néhány tudós mezei gazdák, kik a' Magy. Kurir és más közönséges újságok által tett meghíváshoz képest látogatásokkal a' Georgicont szerentséssé tették. A' mezei-gazdaság Professora *Rumi György Károly* Doctor Ur deák nyelven beszédet tartott a' halgatókhoz a' Georgiconnak jelenvaló állapotjáról, és az azt általjában a' gazdaságbéli intézeteknek czéljához közelebb vezethető eszközökről. Ez a' beszéd kinyomtatattik. A' két Candidátusok megpróbáltattak az egész mezei gazdaságból, gazdaságbéli Instructióból, Chemiából, Technológiából, Veteraniából, Architecturából, és Rationariából, 's bizonyossá tették, hogy ők a' Georgioconban hasznosan fordították tehetségeiket mind a' mezei gazdaságra, mind az ezzel össze kaptsolt segéd tudományokra nézve. Délután a' vendég Urak a' Georgikon mezei-gazdaságának minden részeit, majorokban, szántóföldeken, kertekben figyelmetesen meg szemlélték, 's ítéletjeiket és tanácsaikat ki nyilatkoztatták. A' Georgikoni nemesített kosokból egynéhány darab a' vendég Uraknak illendő taxáért által adatott. Egyszersmind következő gazdaságbéli kérdések szabados és barátságos módon megvizsgáltattak: — 1. A' szántóföldek és mezők mive-
velésének rendjei miképpen fordíthatnak

haszonra a' mi környékeinkhez és szükség-
geinkhez képest; 's ebben a' tekintetben
mitsoda ítélet tétethetik felőlők? mitsoda
hasznai vagy alkalmatlanságai vannak a'
kettős és hármás mezei-gazdaságnak, a'
változó mezei gazdaságnak (Wechselwirth-
schaft), és a' szántóföldek, rétek és lege-
lők változásának (Koppelwirthschaft), te-
kintetbe vévén egyszermind a' löher mive-
lését? — 2. Az újabb időkben feltalált
földmivelő szerszámok között mellyek ér-
demlik leg inkább, hogy haszonra fordít-
tassanak és közönségesebbé tétessenek. —
3. Minémű gabona nemek, és egyéb gaz-
daságbéli növények érdemlenek figyel-
metességet és köztünk való mivelest. —
4. A' gazdaságbéli számadásnak mellyik
módja érdemli meg a' többek között az
elsőséget? — 5. A' pásztoroknak és egyéb
tselédeknek bérét miképpen kellessék úgy
elintézni, hogy tulajdon hasznok a' birto-
kosok hasznával bizonyos egyarányúságba
tétessen? — 6. A' magyar gazdálkodás-
nak minémű ágai érdemlik, hogy leirat-
tassanak és a' közönség eleibe terjesztes-
senek? — Illyen értekezések esztendőn-
ként fognak a' Georgikon kalász koszorú-
jában hirdettetni.

Május 21 és 24-ik napjain tartatott a'
Georgikoni Practikánsoknak közönséges
próbtétele a' Mezei-Gazdaságból, Gazdaság-
béli Uradalmi Instructióból, Mezei Archi-
tecturából és Rationariából, Technológiá-
ból, Gazdaságbéli Historia naturalisból és
Veterinariából. Ezen alkalmatossággal a'
Mezei Gazdaság Professorának *Rumi Ur-*
nak 1813 eszt. Nov. 5-ikén tartott és Sop-
ronyban kinyomtatott béiktató beszédje

(*Agricolae experimentatores prudentes et circumspecti*, Sopronii, typis Siessianis, 1814. 22 p. in 4), nemkülömben a' Georgikon mostani Archonnak, *Jánossy József Aloysius*, Mathesis, Architectura és Rationaria Professorának, éppen akkor az iskolai esztendőnek kezdetében mondott beszédje (Sopronii, typis Siessianis 12 pag. in 4) a' vendégek és Practikánsok közt kiosztattattak.

A' katona előmenetek folytatása.

Valóságos Fő Strázsamesterekké tettek még a' következők is, ú. m: *Ringelsheim* a' Czartorsky Regimentjéből a' Jordiséhez; *Schön* a' Császár Gyal. Rg.ből az Erbach Rg.hez; *Lanotte* és *Lebreux* penzionátus Fő Strázsamesterek, az elsőbb az Olasz Országi egészségre ügyelő Batallionhoz, az utolsóbb az Olasz Országi gyalog Batallionhoz; *Unghrhofer* a' Hesszen-Homburg Gyal. Rg.hez; *Worlitsek*, mint Commendáns a' 37-dik tábori ispotályhoz.

Első F. Strázsamesterségre emeltettek az itt megnevezendő 2-ik Fő Strázsamesterek: *Babogredaz* a' Bauátusi Német R.ből; *Csorich* az Ogulinus R.ből; *Fieschi* a' Székely R.ből; *Haasz* a' Pétervárad R.ből; *Höddik* a' Schwarzenberg Uhlánus seregéből; Gr. *Heller* a' Szék. Huszár Reg.ből; *Jedina* az első Banátusi R.ből; *Lalosz* a' Bianchi Rg.ből; *Mornevich* a' Lickanus R.ből; *Mosaner* a' Colloredo József R.ből; *Sztrinovich* a' Szluinusok R.ből; Gr. *Tiege* a' Meerfeld Uhlánus seregéből. — 2-ik Fő Strázsamesterségre léptek: *Barbazza* a' Colloredo József R.ből; Gr. *Brank* a' Bianchiéből, és *Kokanovich* az Illyriai Oláh Regimentből.

A' Frantzia hadi szolgálatban volt Fő Strázsamester *Hollievacz* hasonló rangal az Austriai Csász. hadi szolgálatra állott. — Hasonlóképen a' Cillei városi Commendáns F. Strázsamester *Prina* is.

Másodszori Tudósítás.

Van Debretzen városában a' leg szebb úttzában, az az Czegléd úttzában, a' piatzhoz közel egy emeletre épült igen szép ház, mellyben nyóltz bálthajtásos szobák, két kamarák, négy konyhák, két nagy és két kisebb pintzékkal, és az úttzára egy szép áltánával vagyuk; ezenkívül vagyon az udvarban két bálthajtásos 32 lóra való istálló; három bálthajtásos kotsi szín; egy kis veteményes kert. Van még a' házhoz egy szép 's husz posonyi mérő szántó földből álló örökös Föld, mellyek illendő áron el adók a' kinek ezeknek meg vételére kedve lenne, itt Debretzemben a' Város Fiskalissánál N. Keresztessy István Úrnál jelentse magát.

Másodszori Híradás.

Magyar országnak felső részében tálatatik egy posztó fabrika, mely elegendő szövőszékekkel, nyíró, festő, és akár mely finum posztó fabrikához megkívántató minden egyéb készületekkel bővelkedik; a' munka most is szorgalmatossággal folytatatik benne; az épület kőből készült. Ezen fabrikához kerestetik egy olyan ember, ki a' mesterséget tökéletesen értvén abban a' Direktorságot 's égyzersmind a' Companistaságot felválolná, avvagy, a' mit a' birtokos még jobban szeretne, ki a' Magyar országi óltsóságot és életbéli könnyűséget, 's azt is, hogy ez a' fabrika szabad funduson lévén építetve semmi terah alá nintsen vettette, meggondolván, ezt bizonyos feltételeknél vagy pontoknál fogva árendába venni akarná. A' kinek tehát erre, az írt módok között akár melyik szerént, kedve lenne, jelentse magát Bétsben a' M. Kurir írói között akár melyiknél, kiknek eszközlése által azonnal minden pontok felől bővebben fog tudósíttatni.